

Doktor Honoris Causa Politechniki Śląskiej

14 lutego br. odbyła się doniosła dla JM Rektora-Komendanta Wojskowej Akademii Technicznej uroczystość wręczenia Doktoratu Honoris Causa Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Okolicznościową szarfę – symbol honorowego doktoratu – nałożył gen. bryg. prof. dr. hab. inż. Zygmuntowi Mierczykowi JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr. hab. inż. Andrzej Karbownik.

Senat Politechniki Śląskiej w Uchwale Nr XIV/121/13/14 uhonorował prof. dr. hab. inż. Zygmunta Mierczyka tytułem Doktora Honoris Causa Politechniki Śląskiej za „wybitny wkład w rozwój nauki i gospodarki, w szczególności w zakresie inżynierii materiałów na rzecz optoelektroniki, promowanie i rozwijanie współpracy naukowej i organizacyjnej w obszarze technologii bezpieczeństwa i obronności oraz w uznaniu znaczącego wkładu w rozwój nowych obszarów badawczych na Politechnice Śląskiej, a także za Jego otwartość, życzliwość i chęć dzielenia się wiedzą”.

Nie była to zwykła uroczystość nadania Doktoratu Honoris Causa, pomimo iż wypełniono wszelkie powinności wymagane prawem i zwyczajem. W auli Politechniki Śląskiej zebrało się wiele znamienitych osób: przedstawiciele władz uczelni i środowisk naukowych z całego kraju, Sztabu Generalnego WP, przedstawiciele prezydenta RP i premiera, wojska i duchowieństwa, władz samorządowych i rządowych, przedstawiciele firm oraz najbliższa rodzina.

Wszyscy mówcy podkreślali, co też znalazło wyraz w uzasadnieniu honorowego doktoratu, jakim człowiekiem jest rektor-komendant naszej Alma Mater. Usłyszeliśmy, że przez lata pracy naukowej i służby żołnierskiej, dał się poznać i pozostał dobrym człowiekiem: szczerym, otwartym miłym i wrażliwym, a przy tym pracowitym i uczciwym.

Promotorem przewodu doktorskiego o nadanie tytułu i godności doktora honoris causa gen. bryg. prof. dr. hab. inż. Zygmuntowi Mierczykowi był dziekan Wydziału Mechanicznego Technologicznego Politechniki Śląskiej prof. dr. hab. inż. Arkadiusz Mężyk, a recenzentami: prof. dr. hab. inż. Janusz Kowal z Akademii Górniczo-Hutniczej

Na uroczystość przybyło wielu dostojnych gości. Obecni byli również członkowie rodziny gen. bryg. prof. Zygmunta Mierczyka

Dyplom potwierdzający nadanie tytułu Doktora Honoris Causa wręczył gen. bryg. prof. Zygmuntowi Mierczykowi rektor Politechniki Śląskiej w Gliwicach prof. Andrzej Karbownik

Podczas uroczystości gen. bryg. prof. Zygmunt Mierczyk wygłosił wykład okolicznościowy pt. „Technologie podwójnego zastosowania szansą polskiej nauki i gospodarki”

Vivat Akademia! Vivant Professores! Vivat General Mierczyk! – gratulował rektorowi-komendantowi WAT przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach prof. dr hab. Wiesław Banyś

Biskup polowy WP ks. bp dr Józef Guzdek w swoim wystąpieniu podkreślał, że rektor-komendant WAT jest niekwestionowanym wzorem do naśladowania dla kolejnych, zwłaszcza młodych pokoleń naukowców

w Krakowie oraz prof. dr hab. inż. Włodzimierz Kurnik z Politechniki Warszawskiej. Opinię przewodu doktorskiego zatwierdziły Senaty PW i AGH.

Z okazji wręczenia tytułu, okolicznościowe pisma wystosowali: prezydent RP Bronisław Komorowski, na uroczystości reprezentowany przez **zastępcę szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego dr. Zbigniewa Włosowicza**; prezes Rady Ministrów Donald Tusk, w imieniu którego gratulacje złożył **poseł dr Borys Budka** oraz szef

Sztabu Generalnego WP gen. Mieczysław Gocuł, którego reprezentował **zastępca szefa SG WP wiceadmirał Waldemar Głuszko**.

Vivat Akademia! Vivant Professores! Vivat General Mierczyk! Tymi słowami zakończył gratulacje przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich – rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach prof. dr hab. Wiesław Banyś, wzbudzając tym ogólny aplauz oraz oklaski na stojąco dla rektora-komendanta WAT.

Najbardziej jednak zapadły w pamięć zebranych słowa wypowiedziane przez biskupa polowego Wojska Polskiego ks. bp. dr. Józefa Guzdkę, który skonstatował: (...) *Mają oczy, ale nie widzą, mają uszy, ale nie słyszą. Rektor i Senat Politechniki Śląskiej dostrzegli Proroka XXI wieku, człowieka, który widzi więcej, widzi przyszłość, z której będzie korzystał człowiek.*

Wiesław Grzegorzewski

Gen. bryg. prof. Zygmunt Mierczyk w otoczeniu rektora Politechniki Śląskiej, promotora przewodu doktorskiego oraz obecnych na uroczystości rektorów wielu polskich uczelni cywilnych i wojskowych

Laudacja z okazji nadania gen. bryg. prof. Zygmuntowi Mierczykowi godności Doktora Honoris Causa Politechniki Śląskiej wygłoszona przez prof. Arkadiusza Mężyka

Magnificencjo Rektorze,
Wysoki Senacie,
Dostojny Doktorze Honorowy,
Szanowni Państwo!

Prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk, promotor honorowego doktoratu gen. bryg. prof. dr. hab. inż. Zygmunta Mierczyka, w laudacji zwrócił uwagę na wzorową postawę etyczną rektora-komendanta naszej Alma Mater

Przypadł mi w udziale ogromny zaszczyt, honor i przyjemność pełnienia funkcji promotora wniosku o nadanie Godności Doktora Honoris Causa Politechniki Śląskiej gen. bryg. prof. dr. hab. inż. Zygmuntowi Mierczykowi. Jestem bardzo wzruszony możliwością wygłoszenia laudacji i przedstawienia sylwetki tego wielce zasłużonego dla naszego kraju oficera Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a jednocześnie wybitnego naukowca, nauczyciela akademickiego i menadżera nauki. Osoby o wzorowej postawie etycznej, cieszącej się ogromnym autorytetem w środowisku naukowym w kraju i za granicą, pracowitej, odpo-

wiedzialnej i lojalnej, o dużej skromności i bardzo wysokiej kulturze osobistej, należącej do grona najwybitniejszych postaci nauki polskiej w obszarze badań z zakresu

fizyki i inżynierii materiałowej dla optoelektroniki, w tym techniki laserowej oraz badań na rzecz obronności i bezpieczeństwa kraju.

Profesor Zygmunt Mierczyk urodził się na Górnym Śląsku w Katowicach. Ukończył studia na kierunku fizyka techniczna na Wydziale Chemii i Fizyki Technicznej Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. Już w czasie studiów dwukrotnie otrzymał nagrodę specjalną sekretarza naukowego Polskiej Akademii Nauk w zakresie fizyki. Pracę naukowo-dydaktyczną rozpoczął w 1983 r., po odbyciu uprzednio rocznej praktyki w jednostce wojskowej. W Wojskowej Akademii Technicznej przeszedł kolejno wszystkie szczeble kariery naukowej: począwszy od inżyniera, asystenta, adiunkta, kierownika Zakładu Techniki Laserowej, aż do komendanta Instytutu Optoelektroniki WAT, komendanta Wydziału Techniki Wojskowej WAT, a od 2005 do 2008 r. zastępcy komendanta-rektora Wojskowej Akademii Technicznej. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w dyscyplinie elektronika o specjalności elektronika kwantowa, a stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie inżynieria materiałowa, specjalność materiały optoelektroniczne. W 2009 r. uzyskał tytuł profesora w dziedzinie nauk technicznych.

Profesor Zygmunt Mierczyk jest wybitnym specjalistą w zakresie nowoczesnych

technologii systemów uzbrojenia. Prowadził prace naukowo-badawcze i wdrożeniowe w obszarze inżynierii materiałowej, konstrukcji i technologii laserów oraz elementów i zespołów optoelektronicznych stosowanych w systemach wojskowej techniki laserowej oraz w urządzeniach dla przemysłu, medycyny i ochrony środowiska. Prowadził badania z zakresu inżynierii biomedycznej, których wynikiem było opracowanie urządzeń medycznych do diagnostyki i terapii chorób nowotworowych metodą fotodynamiczną, zastosowanych już w wielu krajowych klinikach.

Dorobek naukowo-dydaktyczny Profesora obejmuje 8 monografii, ponad 200 publikacji naukowych, w tym 47 w czasopiśmie notowanych na Master Journal List oraz ponad 360 referatów i komunikatów prezentowanych na krajowych i zagranicznych konferencjach naukowo-technicznych. Jest współautorem 10 patentów i ponad 30 wdrożonych technologii i urządzeń optoelektronicznych oraz laureatem wielu nagród i wyróżnień wojskowych i cywilnych, w tym 33 medali na Światowych Wystawach Wynalazków i Innowacji (Bruksela, Genewa, Londyn, Moskwa, Norymberga, Osaka, Pekin, Pittsburg, Seul i inne), „Komandorii Krzyża Wynalazczości” Stowarzyszenia Wynalazców Belgijskich, nagrody magazynu Żołnierz Polski „Buzdygan’97”, nagrody „Polski Produkt Przyszłości” (2002), tytułu Wynalazcy Wojska Polskiego (2002), medalu im. T. Sendzimira (2005) oraz nagrody Polskie Godło Promocyjne TERAZ POLSKA (2008). W 2004 r. został wyróżniony wpisem do „Księgi Honorowej Ministra Obrony Narodowej”.

Profesor Zygmunt Mierczyk posiada znaczące osiągnięcia naukowe dotyczące zastosowań głównie technologii optoelektronicznych na rzecz obronności i bezpieczeństwa oraz na rzecz gospodarki cywilnej. Był kierownikiem i inicjatorem wielu prac badawczych, których wyniki zostały zastosowane m.in. w krajowym i zagranicznym przemyśle obronnym, ale także górniczym, ochronie środowiska i medycynie. Na podkreślenie zasługuje działalność organizacyjna, dydaktyczna i publikacyjna w zakresie popularyzacji nauki. Jest świetnym dydaktykiem, posiada znaczące osiągnięcia w zakresie

kształcenia kadry naukowej, promowania doktorów, opracowywania recenzji wniosków o nadanie tytułu profesora, rozpraw doktorskich i habilitacyjnych, a także publikacji i projektów badawczych. Wypromował wielu inżynierów, magistrów inżynierów i czterech doktorów.

Spśród cywilnych prac, które w ostatnich latach zasługują na specjalne wyróżnienie, należy wymienić badania, które zakończyły się wdrożeniami systemów zdalnej detekcji metanu na potrzeby przemysłu wydobywczego ropy i gazu. Urządzenia te zapewniają bezpieczeństwo systemów przesyłu gazu ziemnego oraz bezpieczeństwo pracy w kopalniach węgla kamiennego. Kierował również pracami nad hybrydowymi, wieloczułkowymi analizatorami skażeń i zanieczyszczeń atmosfery. Opracowane systemy umożliwiają ciągle monitorowanie zanieczyszczeń emitowanych m.in. przez przedsiębiorstwa energetyki cieplnej, elektrownie i elektrociepłownie, zakłady chemiczne, spalarnie odpadów komunalnych, niebezpiecznych i szpitalnych, przemysł petrochemiczny i rafinerie.

W ramach programu strategicznego „Rozwój Niebieskiej Optoelektroniki”, zespół prof. Zygmunta Mierczyka wdrożył radiometrię promieniowania UV do zastosowań militarnych i ochrony środowiska oraz urządzenia do diagnostyki medycznej wykorzystujące niebieskie lasery. Kieruje pracami Zespołu Laserowej Teledetekcji, który wchodzi w skład Centrum Doskonałości Optoelektronicznych Systemów Monitoringu Bezpieczeństwa (OptoSec), utworzonego przy Instytucie Optoelektroniki WAT. Główne kierunki prac badawczo-rozwojowych zespołu obejmują sensory optoelektroniczne do monitorowania środowiska, systemy monitorowania bezpieczeństwa oraz dalmierze i skanery laserowe. W roku 2011 był inicjatorem utworzenia Centrum Inżynierii Bezpieczeństwa Wojskowej Akademii Technicznej. Nowe obszary zainteresowań badawczych Profesora dotyczą m.in. technologii kosmicznych i satelitarnych. W lutym 2013 r., na mocy porozumienia z dyrektorem Centrum Badań Kosmicznych PAN, na terenie Wojskowej Akademii Technicznej utworzono Krajowe Centrum Inżynierii Kosmicznej i Satelitarnej, realizujące zadania wynikające m.in. z przystąpienia Polski do Europejskiej Agencji Kosmicznej ESA.

Prof. Zygmunt Mierczyk, począwszy od 2008 r., aktualnie drugą kadencję, pełni funkcję rektora Wojskowej Akademii Technicznej, przyczyniając się do dynamicznego rozwoju naukowego i organizacyjnego tej znakomitej uczelni. Obejmując stanowisko rektora WAT w najtrudniejszym dla uczelni

okresie, dzięki wybitnym cechom osobowości i zdolnościom organizacyjnym, odbudował potencjał naukowy, badawczy i wdrożeniowy Wojskowej Akademii Technicznej, tworząc jednocześnie modelowy w skali kraju system transferu technologii i współpracy nauki ze sferą gospodarki w zakresie budowania gospodarki opartej na wiedzy.

Profesor od 2008 r. jest członkiem Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i przewodniczącym Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Wojskowych, jak również członkiem Komisji ds. Innowacyjności i Współpracy z Gospodarką KRASP. Obecnie kieruje m.in. pracami sekretariatu Polskiej Platformy Technologicznej Systemów Bezpieczeństwa. W latach 2005-2013 był członkiem Research & Technology Board NATO Research & Technology Organisation, a w latach 2008-2013 przewodniczącym Zespołu Naukowo-Przemysłowego przy Radzie Uzbrojenia MON. Jest członkiem Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN, Polskiej Sekcji SPIE – The International Society for Optical Engineering, Polskiego Komitetu Optoelektroniki SEP, Polskiego Towarzystwa Materiałoznawczego oraz Stowarzyszenia Wynalazców i Racjonalizatorów. W latach 2005-2007 był członkiem Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Projektów Badawczych Zamawianych MNIŚW oraz członkiem Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju MNIŚW (2008-2010).

Profesor Zygmunt Mierczyk posiada wybitne zasługi w zakresie rozwoju współpracy naukowo-badawczej pomiędzy Wojskową Akademią Techniczną oraz Politechniką Śląską. Podczas kierowania przez Niego Zespołem Naukowo-Przemysłowym przy Radzie Uzbrojenia MON, Politechnika Śląska, jako jedna z nielicznych uczelni cywilnych, uczestniczyła w pracach tego prestiżowego i elitarnego zespołu, decydującego o kierunkach prac badawczo-rozwojowych w zakresie obronności oraz została przyjęta w poczet członków Polskiej Platformy Technologicznej Systemów Bezpieczeństwa. Wojskowa Akademia Techniczna ciągle rozwija intensywną i owocną współpracę z Politechniką Śląską m.in. w zakresie technologii materiałowych dla optoelektroniki i lotnictwa, technologii pojazdów specjalnych, bezzałogowych oraz ochrony danych i kryptografii. Od 2011 r. prof. Zygmunt Mierczyk jest przewodniczącym Rady Programowej Centrum Zaawansowanych Technologii Bezpieczeństwa i Obronności Politechniki Śląskiej, gdzie aktywnie uczestniczy w rozwijaniu tego niezwykle ważnego obszaru badań naukowych w naszej uczelni, wspomagając kreowanie tematów ba-

dawczych, konsorcjów naukowo-przemysłowych powoływanych do realizacji prac naukowo-badawczych z zakresu obronności oraz promując osiągnięcia Politechniki Śląskiej w tym zakresie. Podejmowane przez Niego działania są niezwykle ważne nie tylko dla rozwoju naszej uczelni, ale także dla odbudowy potencjału gospodarczego Górnego Śląska i transformacji gospodarki regionu w zakresie gospodarki nowoczesnych technologii. W tym miejscu należy także wspomnieć, że w 2013 r. powstał Polski Instytut Technologii, powołany przez sześć uczelni i dwa instytuty naukowe. Inicjatorami i jednocześnie członkami-założycielami konsorcjum są Politechniki: Warszawska, Łódzka, Poznańska, Gdańska i Śląska oraz Wojskowa Akademia Techniczna i dwa instytuty: Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN i Państwowy Instytut Geologiczny.

W tym krótkim wystąpieniu nie jestem w stanie w pełni wyliczyć wszystkich zasług gen. bryg. prof. dr. hab. inż. Zygmunta Mierczyka dla rozwoju nauki i gospodarki, a w szczególności dla budowania nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy. Kandydat jest wybitnym uczonym, ślązakiem i osobą szczególnie zasłużoną dla Politechniki Śląskiej. Pomimo swojej bardzo wysokiej pozycji w środowisku naukowym, akademickim i w siłach zbrojnych, nadal pozostaje osobą ciepłą, życzliwą, o ogromnej empatii w stosunku do innych ludzi, chętną do nawiązywania nowych kontaktów i współpracy. Nadanie przez Senat Politechniki Śląskiej Profesorowi Zygmuntowi Mierczykowi godności Doktora Honoris Causa jest wyrazem uznania środowiska akademickiego naszej uczelni dla wartości Jego dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego oraz pozycji, którą zdobył w najwyższych gremiach naukowych w Polsce i za granicą, a jednocześnie wielkim zaszczytem dla Politechniki Śląskiej.

Wielce szanowny Panie Profesorze, Doktorze Honoris Causa.

Dziękujemy bardzo za wszystko, co Pan uczynił dla Politechniki Śląskiej i dla rozwoju nauki, a osobiście dziękuję za ten ogromny zaszczyt i wyróżnienie, które przypadły mi w udziale.

Gratuluje dotychczasowych wspaniałych osiągnięć naukowych, organizacyjnych oraz dydaktycznych, życzę sukcesów w realizacji planów i niespożytych sił w dążeniu do dalszych sukcesów zawodowych oraz szczęścia w życiu osobistym.